

TURİZM PSİKOLOJİSİ

DR.ÜYESİ DR. ÖZGÜR GÜLDÜ

Turist ve Turizm Psikolojisine Giriş

KAYNAK: Duran, E. ve Aslan, C. (2016). Turizmin Sosyal Psikolojik Dinamikleri. İstanbul: Paradigma Akademi.

Turizm Kavramı

- İnsanoğlu tarihin her döneminde farklı amaçlarla sürekli yaşadığı yeri terk ederek farklı bölgeleri ziyaret etmişlerdir.
- İLK ÇAĞLAR ..... seyahat amaçlı yapılan seyahatler
- ORTA ÇAĞLAR ..... ibadet amaçlı seyahatler
- YENİÇAĞ ..... Sanat ve eğitim amaçlı seyahatler
- GÜNÜMÜZDE ..... sağlık, inanç, eğitim, kültür, alışveriş, dinlenme, özel ilgi amaçlı seyahatler

Turizm Kavramı

- Turizm faaliyetlerinin gelişmesinde rol oynayan olaylar «Endüstri Devrimi öncesi» ve «Endüstri Devrimi sonrası» olmak üzere iki temel başlıkta incelemek mümkündür.
- «Endüstri Devrimi öncesi» Eski Mısır, Yunan ve Roma uygarlıkları zengin sınıfın faaliyeti
- ORTA ÇAĞLAR ..... kutsal yerlere seyahatler
- 17. – 18. yy ..... aristokrat ailelerin çocuklarının eğitim amaçlı seyahatleri
- Rönesanas ..... Sanatsal faaliyetlerin yoğun olduğu seyahatler

Turizm Kavramı

- «Endüstri Devrimi sonrası» üretim yöntem ve faaliyetlerinin gelişmesi, boş zamanların artması, gelir ve eğitim düzeylerinin yükselmesi, turizm bilincinin artması, ücretli tatil hakkının artması, teknolojik gelişmeler gibi nedenlerle turizm faaliyetlerinin içeriğinde değişiklikler olmuştur.

Turizm Kavramı

- Turizm, bir ülkenin, şehrin veya bölgenin dışına veya içine yabancıların girmeleri, hareketleri ve kalmaları ile doğrudan ilgili olan ekonomik özellikteki temel düzenlemelerin toplamıdır (Hermann von Schullard, 1910).
- Turizm, her insanda az veya çok arasında değişen kaçma ve uzaklaşma isteğinin neden olduğu insan hareketlerinin toplamıdır (Dinçer, 1993).

Turizm Kavramı

- Turizmin unsurları: dinamik ve statik
- Dinamik unsurları: seyahat ve ulaştırma;
- Statik unsurlar: konaklama hizmetleri.

Turizm Kavramı

- *Bir seyahatin turistik olması için, seyahatin amacının ticari kazanç olmaması gerekir.*
- *Turizm çeşitleri: kültür, spor, inanç, kongre ve toplantı turizmi, sağlık, aile, tarihsel, çevresel, rekreasyon vb.*

Turizm Kavramı

- Turizm şekilleri:
- Turistin geldiği yere göre turizm: yerli, yabancı ve yerli turistin yabancı ülkeye seyahati.
- Turistin sayısına göre turizm: bireysel, grup (11-16 kişi) ve kitle turizmi.
- Seçilen zaman göre turizm: yaz, kış, sezon içi, sezon dışı
- Sosyal niteliklere göre turizm: yaş (genç, yetişkin, yaşlı), gelir (sosyal, lüks)
- Ulaşım araçlarına göre Turizm: deniz, demiryolu, karavan vb.

Turist Kavramı

- Turist, farklı deneyimler kazanmak amacıyla gönüllü olarak sürekli yaşadığı yerden ayrılarak farklı yerleri ziyaret eden kişidir (Eric Cohen, 1974).
- Turist, bir yıldan daha az süre ile evinden uzak olan ve parayı kazanmadığı bir yerde parasını harcayan kişidir (Morley, 1990).
- Yabancı turist, aktif turist, potansiyel turist.

Turizm Psikolojisi

- Turistlerin turizm etkinliklerinde katılımlarındaki temel itici güç psikolojik tatmin arayışlarıdır.
- Diğer bir deyişle turistler, belirli gereksinimleri doydurmak için seyahat eder.

Turizm Psikolojisi

- Turizmde, insanları seyahate yönlendiren farklı motivasyonları vardır. Bunlar sosyolojik olabileceği gibi, psikolojik de olabilmektedir:
- Kişilik yapıları ve motivasyon: farklı kişilik özelliklerine göre bireylerin seyahat eğilimleri, türleri ve motivasyonları değişmektedir.
- Zevk ve alışkanlıklar:

Turizm Psikolojisi

- Kültürel Uzaklık: Benzer kültürel yapılara sahip olan ülkelere seyahatler.
- Snobizm: Sanatçı, iş adamları vb. toplum geleninde popüler olan kişilerin gittikleri bölgeleri tatil yeri olarak tercih etme. Ör; Bodrum, Alaçatı vb.

Turizm Psikolojisi

- İnsanlar kendi iç dünyalarından (kişisel) ve buldukları ortamdan uzaklaşmak (kişilerarası) için kaçma isteği içinde olabilirler.
- Aynı zamanda kendilerini de ödüllendirmek isteyebilirler:
- Kişisel olarak aranan ödüller; benlik yükseltme, sorumluluktan kaçma, estetik, saygınlık ve konum yükseltme arayışı...
- Kişilerarası olarak aranan ödüller; yeni yerlerle, yeni insanlarla olma isteği ...